

පළාත් පාලන සභා සභාපතිවරුන්ගේ සභාව
 Council of Provincial Council Chairpersons
 Department of Education - Western Province
 පළාත් පාලන සභා සභාපතිවරුන්ගේ සභාව
 Council of Provincial Council Chairpersons
 Department of Education - Western Province
 පළාත් පාලන සභා සභාපතිවරුන්ගේ සභාව
 Council of Provincial Council Chairpersons
 Department of Education - Western Province

3. இலங்கை அரசாங்கத்தின் கீழ் இயங்கும் கல்வித் துறைகளில் இலங்கை அரசாங்கத்தின் கீழ் இயங்கும் கல்வித் துறைகளில்	Department of Education - Western Province
4. இலங்கை அரசாங்கத்தின் கீழ் இயங்கும் கல்வித் துறைகளில் இலங்கை அரசாங்கத்தின் கீழ் இயங்கும் கல்வித் துறைகளில்	Department of Education - Western Province
5. இலங்கை அரசாங்கத்தின் கீழ் இயங்கும் கல்வித் துறைகளில் இலங்கை அரசாங்கத்தின் கீழ் இயங்கும் கல்வித் துறைகளில்	Department of Education - Western Province

- 2020

Year End Evaluation

தேர்வு தரம் Grade	10
-------------------------	----

විෂයය }
 பாடம் } இத்தொடர்
 Subject }

பகுதி
வினாத்தாள் } I
Paper

කාලය }
 කාලம் } පැය 03
 Time }

- (i) සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. මෙම පත්‍රය සඳහා ලකුණු 40කි.
- (ii) අංක 01 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති 1 , 2 , 3 , 4 යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන පිළිතුර තෝරන්න.
- (iii) ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරින් ඔබ තෝරාගත් උත්තරයෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (*) ලකුණ යොදන්න.
- (iv) I ප්‍රශ්න පත්‍රයේ පිළිතුරු II පත්‍රයේ පිළිතුරු සමග අමුණා භාර දෙන්න.

1. බෝසත් සිද්ධත් කුමරා හට ශිල්ප ලබා දුන් ගුරුතුමා,
 1. අසිත තවුස්තුමා ය.
 2. සර්වමිත්‍ර බමුණුතුමා ය.
 3. හග්ගව තවුස්තුමා ය.
 4. සෝණදණ්ඩ බමුණුතුමා ය.
2. යසෝදරා හෙවත් හද්දකච්චානා කුමරියගේ පියාණන් වූයේ,
 1. සුප්‍රබුද්ධ රජතුමා ය.
 2. බිම්බිසාර රජතුමා ය.
 3. මහානාම රජතුමා ය.
 4. කොසොල් රජතුමා ය.
3. ශිභියා මිථ්‍යාවෙන් මුදවා සත්‍ය කරා යොමු කරනු ලබන්නේ,
 1. රටේ නායකයා විසිනි.
 2. පන්සලේ දායකයා විසිනි.
 3. මහා සංඝරත්නය විසිනි.
 4. අපගේ මිතුරන් විසිනි.
4. සැරියුත් මුගලන් මහරහතන් වහන්සේලාට උතුම් වූ දහම් මඟට පිවිසීමට අධිකාලම දැමූයේ,
 1. අස්සජි මහරහතන් වහන්සේ ය.
 2. හද්දිය මහරහතන් වහන්සේ ය.
 3. මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ ය.
 4. සංජය නම් පරිබ්‍රාජකතුමා ය.
5. තෙරුවන් ගුණ රාශි ගණන පිළිවෙලින්,
 1. 6, 9, 9 වේ.
 2. 9, 9, 6 වේ.
 3. 24, 9, 9 වේ.
 4. 9, 6, 9 වේ.
6. පංච නිවරණ ධර්ම අතරින් සිතේ නොසන්සුන් බව හා පසුතැවීම ඇති කරන නිවරණය,
 1. කාමච්ඡන්ද නම් වේ.
 2. ව්‍යාපාද නම් වේ.
 3. ථිතමිද්ධ නම් වේ.
 4. උද්ධව්ව කක්කව්ව නම් වේ.

7. විපස්සනා භාවනාව හැඳින්වෙන තවත් නමක් වන්නේ,

1. ත්‍රිලක්ෂණ භාවනාවයි.

2. ධ්‍යාන භාවනාවයි.

3. සමථ භාවනාවයි.

4. සමාධි භාවනාවයි.

8. කමා විසින් කරන ලද පින්කම් පින් පොතක ලියා තබා මරණාසන්න මොහොතේ දී එම පින් පොත කියවීමට සැලැස්වූයේ,

1. සද්ධාතිස්ස රජතුමා ය.

2. දුටුගැමුණු රජතුමා ය.

3. දේවානම් පියතිස්ස රජතුමා ය.

4. කිත්සිරිමෙවන් රජතුමා ය.

9. ගිහියා පොහෝ දිනවල ආරක්ෂා කරනු ලබන සිල් ප්‍රභේදයක් වන්නේ,

1. පංච සීලයයි.

2. ආජීව අෂ්ඨමක සීලයයි.

3. සාමණේර දස සීලයයි.

4. අෂ්ඨාංග උපෝසථ සීලයයි.

10. ගිහි අප සිල් රැකීමෙහි ප්‍රධාන බලාපොරොත්තුව වන්නේ,

1. දෙවිලොව ඉපදීමයි.

2. ධ්‍යාන උපදවා ගැනීමයි.

3. කය වචනය සංවර කිරීමයි.

4. නිවන් අවබෝධ කිරීමයි.

11. පද්ම උපමාවට අනුව මඩෙහිම ගැලී ඉහළට පැමිණීමට නොහැකිව විනාශ වී යන නෙළුම් පොහොට්ටුව වැනි ජීවිත ඇත්තේ,

1. උත්තම පෞරුෂ ඇති අයටයි.

2. මධ්‍යම පෞරුෂ ඇති අයටයි.

3. අවම පෞරුෂ ඇති අයටයි.

4. පිරිසිදු පෞරුෂ ඇති අයටයි.

12. ලෝකයේ සාමාන්‍ය අනුසෝතගාමී මිනිසුන්,

1. වෛර කරන්නන් අතර වෛරීවම වෙසෙති.

2. රාගයෙන් විරාගයට ගමන් කරති.

3. කෙලෙස්වලින් මිදීමට උත්සාහ කරති.

4. අන් අයගේ දියුණුව දකි සතුටු වෙති.

13. බුදු දහම අනුව ආගමික සහජීවනය සඳහා අප කළ යුත්තේ,

1. ලංකාවේ පවතින සියලු ආගම් ඇදහීමයි.

2. නිර්ආගමිකව ජීවත්වීමට පෙළඹීමයි.

3. වෙනත් ආගම් වලට බාධා නොකිරීමයි.

4. ආගමික විවාද සංවිධානය කිරීමයි.

14. මෙම ජීවිත කාලය තුළ දී ම විපාක ලබාදිය හැකි කර්මයක් වන්නේ,

1. දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්මයයි.

2. උපපජ්ජවේදනීය කර්මයයි.

3. අපරාපරීයවේදනීය කර්මයයි.

4. අහෝසි කර්මයයි.

15. හේතූන් නිසා හටගත් සියලු දේට ම පොදු වූ වෙනස්වන ස්වභාවය පැහැදිලි කර දෙන්නේ,

1. අනිත්‍ය දහමෙනි.

2. දුක්ඛ දහමෙනි.

3. අනාත්ම දහමෙනි.

4. ත්‍රිගික්ෂා දහමෙනි.

16. පස්වග භික්ෂුන් වහන්සේලා උතුම් වූ අරහත් භාවයට පත්වූයේ,

1. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය ඇසීමෙනි.
2. වේදනා පරිශ්ගහ සූත්‍රය ඇසීමෙනි.
3. ධනිය ගෝපාල සූත්‍රය ඇසීමෙනි.
4. අනන්ත ලක්ඛණ සූත්‍රය ඇසීමෙනි.

17. " තණ්හාව ඇති කල්හි දුක ඇත" මෙම ස්වභාවය පහදා දෙන හේතුඵල දහමේ මූල සූත්‍ර පාඨය,

1. "ඉමස්මිං සති ඉදං හෝති" යන්නයි.
2. "ඉමස්මිං අසති ඉදං න හෝති" යන්නයි.
3. "ඉමස්සුප්පාදා ඉදං උප්පජ්ජති" යන්නයි.
4. ඉමස්ස නිරෝධා ඉදං නිරුජ්ඣති" යන්නයි.

18. උපතිස්ස පිරිවැජ්තුමාට උතුම් වූ සෝවාන් බවට පත් වීමට උපකාර වූ ගාථාව දෙකක කළේ,

1. කෝලීත පිරිවැජ්තුමා ය.
2. අස්සජ් මහ රහතත්වහන්සේ ය.
3. බුදුරජාණන් වහන්සේ ය.
4. සංජය පිරිවැජ්තුමා ය.

19. මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව ලෙසත් ත්‍රිශික්ෂාව ලෙසත් හැඳින්විය හැක්කේ,

1. දස පාරමිතා ය.
2. ත්‍රිලක්ෂණ දහම ය.
3. හේතුඵල දහම ය.
4. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ය.

20. සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව යන අංග අයත් වන්නේ,

1. සීලයටයි.
2. සමාධියටයි.
3. ප්‍රඥාවටයි.
4. මුදිතාවටයි.

21. සම්මා වායාම හෙවත් නිවැරදි උත්සාහයට අයත් කරුණක් වන්නේ,

1. උපන් කුසල් ප්‍රභාණයයි.
2. නූපන් කුසල් ප්‍රභාණයයි.
3. නූපන් අකුසල් ප්‍රභාණයයි.
4. උපන් අකුසල් ප්‍රභාණයයි.

22. පර්වත, වනාන්තර, ගල්ගුහා, දිය ඇළි, ගංගා ආදී සුන්දර පාරිසරික අංගවලට කිසිවිට බිය නොවන්නේ,

1. සරාගි අයයි.
2. විරාගි අයයි.
3. දඩයමේ යන අයයි.
4. වන සත්ත්ව සමූහයයි.

23. විණා වාදනයක් සහ ගායනයක් ඉදිරිපත් කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශංසා ලැබූයේ,

1. ජීවක වෛද්‍යවරයා ය.
2. යස කුල පුත්‍රයා ය.
3. පංචශිඛ දිවා පුත්‍රයා ය.
4. බේමා රජ කුමරිය ය.

24. බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමු වස් කාලය ගත කළ බරණැස ඉසිපතනය,

1. මුවන්ගේ අභය භූමියකි.
2. ලෙනෙහුන්ගේ අභය භූමියකි.
3. දෙවියන් ගේ වාස භූමියකි.
4. රජවරුන්ගේ රණ භූමියකි.

25. කායික රෝග පැවතුන ද කිසිදු මානසික රෝගයක් නැත්තේ,

1. මනෝ වෛද්‍යවරුන්ටයි.
2. අරහත් උතුමන්ටයි.
3. ධ්‍යානලාභී උතුමන්ටයි.
4. උගත් මිනිසුන්ටයි.

26. බුදු දහම අනුව මෙලොව ඕනෑම අයකුට ඇති උතුම්ම ලාභය,

1. ධනවත් බවයි.
2. කුලවත් බවයි.
3. නිරෝගී බවයි.
4. ආයුෂ ඇති බවයි.

27. කොවිඩ් 19 අනුව යහපත් සෞඛ්‍ය සඳහා නිර්දේශ නොකරන්නේ,

1. නිතර දෑත් සේදීමයි.
2. ප්‍රමාණවත් නින්දක් ලැබීමයි.
3. සාමූහික ක්‍රීඩා කිරීමයි.
4. භාවනාවල යෙදීමයි.

28. බුදු දහම අනුව කායික රෝග පිළිබඳව දැන ගැනීමට අප කියවිය යුතු සූත්‍ර දේශනාවක් වන්නේ,

1. අරිය පරියේසන සූත්‍රයයි.
2. මහා මංගල සූත්‍රයයි.
3. සිංසපා සූත්‍රයයි.
4. ගිරිමානන්ද සූත්‍රයයි.

29. දෝෂපාක සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි පමණ දැන ආහාර ගැනීමේ වැදගත්කම බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් උගත් රජතුමා,

1. බිම්බිසාර රජු ය.
2. අජාසත් රජු ය.
3. කොසොල් රජු ය.
4. සුප්‍රබුද්ධ රජු ය.

30. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ දේශනාව අනුව දරුණු ම රෝගය වන්නේ,

1. කුසගින්නයි.
2. සෙම් රෝගයි.
3. රාගය හා වෛරයයි.
4. වයසට යාමයි.

31. " සර්වාස්ථිවාදී සංගායනාව " ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,

1. අලුතින් සංගායනාවයි.
2. දෙවන ධර්ම සංගායනාවයි.
3. පළමු ධර්ම සංගායනාවයි.
4. කණිෂ්ඨ ධර්ම සංගායනාවයි.

32. වලගම්බා රජු පෞද්ගලික පූජාවක් ලෙස මහා තිස්ස හිමියන්ට පූජා කළේ,

1. මහා විහාරයයි.
2. අහසගිරියයි.
3. ජේතවනයයි.
4. සිගිරියයි.

33. ථූපාරාම දාගැබ් වහන්සේගේ හැඩය,

1. බුබ්බුලාකාර ය.
2. පද්මාකාර ය.
3. සණ්ඨාකාර ය.
4. ධාන්‍යාකාර ය.

34. මෙතෙක් හමු වී ඇති කලාත්මකම බෝධිසරය පිහිටා ඇත්තේ,

1. අනුරපුර මහමෙව්නාවේ ය.
2. සිතුල් පව්ව විහාරයේ ය.
3. පොළොන්නරුව ගල්විහාරයේ ය.
4. කුරුණෑගල නිල්ලක්ගම ය.

35. " සියබස්ලකර " නමැති කෘතිය අයත් වන්නේ,

1. අනුරාධපුර යුගයටයි.
3. යාපහුව යුගයටයි.

2. පොළොන්නරු යුගයටයි.
4. කෝට්ටේ යුගයටයි.

36. ධර්මසේන මාහිමියන් විසින් රචිත " සද්ධර්මය නමැති මිණිකැට ඇමිණු මාලය " නමැති කෘතිය,

1. සද්ධර්මාලංකාරයයි.
3. ලෝවැඩ සඟරාවයි.

2. සද්ධර්මරත්නාවලියයි.
4. දම්පියා අටුවා ගැට පදයයි.

37. බුදුරජාණන් වහන්සේ වජ්ජ රජදරුවන්ට දේශනා කොට වදාළේ,

1. දස සක්විතිවත් ය.
3. සතර සංග්‍රහ වස්තූන් ය.

2. දස රාජ ධර්මයන් ය.
4. සප්ත අපරිභාණී ධර්මයන් ය.

38. සතර අගතිවලට අයත් නොවන්නේ,

1. ඡන්දයයි.
3. භයයි.

2. ද්වේශයයි.
4. ලෝභයයි.

39. මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා යන දහම් කරුණු,

1. සතර සංග්‍රහ වස්තූන් ය.
3. සතර සෘද්ධිපාදයන් ය.

2. සතර බ්‍රහ්ම විහරණයන් ය.
4. සතර අගතීන් ය.

40. ලෝකයන්, මිනිස් ප්‍රජාවන්, රැක ගැනීම සඳහා සිසු ඔබගේ වගකීම,

1. ගුණවත් නැණවත් දරුවකු වීමයි.
3. උගත් ධනවත් දරුවකු වීමයි.

2. බලවත් ධනවත් දරුවකු වීමයි.
4. උගත් බලවත් දරුවකු වීමයි.

[illegible]

မိလိန္ဒပရိပတ်

- (i) පළමුවන ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- (ii) 2 වන ප්‍රශ්නයේ සිට 07 ප්‍රශ්නය දක්වා ප්‍රශ්නවලින් ඔබ කැමති ප්‍රශ්න 4 ක් ද තෝරාගෙන සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න 5 කට පිළිතුරු ලියන්න.

- (01) (i) සතර පෙර නිමිති වලින් දෙකක් ලියන්න.
 - (ii) "වාරිත්තු - වාරිත්තු" යන වචනවල සරල අදහස ලියන්න.
 - (iii) සිතේ කිලිටි ගති හෙවත් දුර්වලතා දහමෙහි හඳුන්වන්නේ කෙසේද?
 - (iv) "සුපටිපන්න" නමැති සංසරත්තයේ ගුණයෙහි තේරුම ලියන්න.
 - (v) "භාවෙහි කුසල ධර්ම මේ ආසේවති වඩ්ඩෙති ඒකායනාති භාවනා" යන පාඨයේ අදහස ලියන්න.
 - (vi) දුටුගැමුණු රජතුමා කරවූ ශාසනික ඉදිකිරීම් දෙකක් ලියන්න.
 - (vii) ශිෂ්‍යයෙකු විසින් ගුරුවරයාට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් 5 න් දෙකක් ලියන්න.
 - (viii) ශ්‍රද්ධාවෙහි ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක ලියන්න.
 - (ix) සීහලට්ඨ කථා හෙවත් හෙළ අටුවා යනු මොනවාද?
 - (x) ස්තූපයක අංග අතරින් දෙකක් ලියන්න.
- (ලකුණු 2 x 10 = 20)

- (02) (1) උච්ඡානවතෝ සනිමතෝ..... යනාදි ධම්මපද ගාථාව ලියන්න.
 (2) එම ගාථාවෙහි ඇතුළත් සත් ආකාර ගුණවලින් තුනක අර්ථය ලියන්න.
 (3) එම කරුණු තුන ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ දියුණුව සඳහා උපකාර වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
 (ලකුණු 2+3+5=10)

- (03) (1) සදිසා නම්ස්කාරය පිළිබඳ දහම් කරුණු ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනාව නම් කරන්න.
 (2) එම සූත්‍රය අනුව නැගෙනහිර, දකුණ හා උතුරු දිසා නියෝජනය කරන සමාජ කණ්ඩායම් ලියා දක්වන්න.
 (3) " දරුවන් දෙමාපියන්ටත්, දෙමාපියන් දරුවන්ටත් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් ඉටු කරන විට පවුල ශක්තිමත් වී දියුණුවට පත් වේ." අදහස් දක්වන්න. (ලකුණු 2+3+5=10)

- (04) (1) " කර්මය " යන්නෙහි අර්ථය කුමක්ද?
 (2) තිදොර අනුව කර්මයේ තුන් ආකාරය ලියන්න.
 (3) " රටක සැබෑ සාමය ඇති කිරීමට නම් ජනතාව දස අකුසල කර්මවලින් වැළකී කුසල කර්ම සිදු කළ යුතු ය. " යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2+3+5=10)

- (05) (1) බුදුරජාණන් වහන්සේ මංගල ධර්ම දේශනාව සිදු කොට වදාළේ කවුරුන් උදෙසා ද?
 (2) එම දේශනාව අනුව දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යයේ ප්‍රභේද තුන ලියන්න.
 (3) චතුරාර්ය සත්‍ය එදිනෙදා ජීවිතයේ ගැටළු විසඳා ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැක්කේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2+3+5=10)

- (06) (1) පරිසරයෙහි ප්‍රධාන කොටස් දෙක ලියන්න.
 (2) බෝසත් උපත, සම්මා සම්බුද්ධත්වය, මහා පරිනිර්වාණය සිදු වූ උතුම් පාරිසරික ස්ථාන නම් කරන්න.
 (3) පරිසරයට සැබෑවටම ආදරය කරන අයකු විමට නම් බෝසත් දිවියෙන් ද බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ජීවිතයෙන් ද ආදර්ශ ගත යුතුය. පහදන්න. (ලකුණු 2+3+5=10)

- (07) පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් දෙකකට පමණක් කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (1) සතර සංග්‍රහ වස්තු
- (2) අසරණ සරණ සිරි සරණංකර සංසරාප මාහිමි
- (3) සඳකඩ පතණ
- (4) අලුතිහාර සංගායනාව

(ලකුණු 5+5=10)

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව மேல் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம் Department of Education - Western Province	
වර්ෂ අවසාන ඇගයීම ஆண்டிறுதி மதிப்பீடு - 2020 Year End Evaluation	
පිළිතුරු පත්‍රය Marking Scheme	
ශ්‍රේණිය } தரம் } 10 Grade }	විෂයය } பாடம் } Subject }
බුද්ධ ධර්මය	
පත්‍රය } வினாத்தாள் } I,II Paper }	

I පත්‍රය

(1) 2	(11) 3	(21) 4	(31) 4
(2) 1	(12) 1	(22) 2	(32) 2
(3) 3	(13) 3	(23) 3	(33) 3
(4) 1	(14) 1	(24) 1	(34) 4
(5) 4	(15) 1	(25) 2	(35) 1
(6) 4	(16) 4	(26) 3	(36) 2
(7) 1	(17) 1	(27) 3	(37) 4
(8) 2	(18) 2	(28) 4	(38) 4
(9) 4	(19) 4	(29) 3	(39) 2
(10) 3	(20) 1	(30) 1	(40) 1

(ල.40)

II පත්‍රය

- (01) (1) 1. මහල්ලෙක්, ලෙඩෙක්, මළකඳක්, පැවිදි රුවක් (දෙකක්)
 2. වාරිතු - කළයුතු යහපත් දේ කිරීම
 වාරිතු - නොකළයුතු අයහපත් දේ නොකිරීම
 3. කෙළෙස් (නිවරණ, අකුසල වේතනා)
 4. නිවනට අවශ්‍ය මනා වූ පිළිවෙත් පුරණ නිසා
 5. “ කුසල් දහම් වැඩිදියුණු කරන මානසික අභ්‍යාසය භාවනාවයි”
 6. රුවන් වැලි මහාසෑය, මිරිසවැටිය, ලෝවාමහාපාය (මින් දෙකක්)
 7. හුනස්නෙන් නැඟිටීම, උපස්ථාන කිරීම, අවවාදවලට මැනවින් ඇහුම්කන් දීම, අවශ්‍ය කටයුතු කරදීම, මැනවින් ඉගෙන ගැනීම (මින් දෙකක්)
 8. අමුලිකා සද්ධා, ආකාරවතී සද්ධා
 9. පාලි භාෂා ත්‍රිපිටකයට සිංහලෙන් ලියූ අර්ථකථන
 10. පාදම, පේසාව, ගර්භය..... වූඩාමාණිකා දක්වා කොටස්වලින් දෙකක්.

(ලකුණු 2 × 10 = 20)

(02) (1) උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ
 සුවිකම්මස්ස නිසම්මකාරිනෝ
 සඤ්ඤාතස්සව ධම්ම ජීවිතෝ
 අප්පමත්තස්ස යසෝහි වඩ්ඪති (ල.2)

- (2) 1. උට්ඨානවතෝ - උත්සාහයෙන් වැඩ කිරීම
 2. සතිමතෝ - හරි වැරදි දෑක මනා සිහියෙන් කටයුතු කිරීම
 3. සුවිකම්ම - සිත, කය, වචනයෙන් නිදොස් දේ කිරීම
 4. නිසම්මකාරි - නුවණින් විමසා බලා කටයුතු කිරීම
 5. සඤ්ඤාත - සිලයෙන් කය වචනයත්, සමාධියෙන් සිතත්, හික්මවා ගැනීම
 6. ධම්මජීවි - දෑහැමිව ධනය උපයමින් දෑහැමිව ජීවත්වීම
 7. අප්පමත්ත - දියුණුව පිණිස ප්‍රමාද නොවීම (මින් තුනක්) (ල.3)

(3) ශිෂ්‍ය ජීවිතය දියුණු නොවන්නේ, කාලසටහනකට අනුව වැඩ නොකිරීම, විෂය කරුණු හොඳින් ධාරණය නොවීම, සිල්වත් නොවීම, පංච නිවරණ මඟින් බාධා ඇති වීම, අවශ්‍ය තරම් උත්සාහය නොමැතිකම, ප්‍රමාදය ආදී කරුණුනිසාය. ඒවා පරාජය කළ හැකි බව විස්තර කොට සිසු දිවිය දියුණු වන ආකාරය පැහැදිලි කොට තිබිය යුතුය. ඒ ඒ සිසුන්ගේ පිළිතුරු වල ස්වභාවය අනුව 5/5, 4/5, 3/5, 2/5, 1/5, ලෙස සුදුසු ලකුණක් ලබා දෙන්න.(ල.5)

(03) (1) සිගාලෝවාද සූත්‍රය (ල.2)

- (2) නැගෙනහිර - දෙමාපියන්
 දකුණ - ගුරුවරුන්
 උතුර - හිත මිතුරන් (ල.3)

(3) බුදුරජාණන් වහන්සේ සිගාලෝවාද සූත්‍රය දේශනා කොට වදාළේ, සමාජ කණ්ඩායම් අතර යහපත් මානව බැඳීම් ඇතිකොට සමාජය දියුණු තත්වයට පත් කිරීම සඳහාය. ඒ උතුම් සූත්‍ර දේශනාව අනුව දූ දරු දෙමාපිය යුතුකම් එකිනෙකාට ඉටු කර ගන්නා විට පවුල ශක්තිමත් වන ආකාරය විමසා බලමු. පවුලක වටිනාම සම්පත වන්නේ දරුවන්ය. එම දරුවන් ඉබේ යහපත් ශක්තිමත් ආනාගතය භාර ගැනීමට සුදුසු අය බවට පත් නොවෙති. ඒ සඳහා දෙමාපිය මගපෙන්වීම අත්‍යාවශ්‍ය ය. වර්තමානයේ ඇතැම් දරුවන් මත්ද්‍රව්‍ය විවිධ අපවාර, දුසිරිත් ආදියට හසු වී විනාශ වී යන්නේ සිගාලෝවාද සූත්‍රය අනුව වරදින් මුදවා යහපතෙහි යෙදවීම සිදු වී නැති නිසාය. එහෙත් බොහෝ දෙමාපියෝ දරුවන් පස් පව් දස අකුසල්වලින් වළකති. නොකළ යුතු නරක කිරීමට ඉඩ නොදෙති. එසේම මැනවින් උගන්වා ඉහළ රැකියාවකට මග සලස්වති. සුදුසු කළ ආවාහ විවාහ කරදී සම්පත් ද පවරා දෙති. මෙසේ ප්‍රඥාවන්ත දෙමාපියෝ ශක්තිමත් පවුලක් සඳහා අඩි තාලම දමති. එවැනි දෙමාපියන්ගේ දරුවෝ මාපියන් දුර්වල වූ විට ඉවත නොබලති. වැඩිහිටි නිවාස කරා නොයවති. දෙමාපියන් පෝෂණය කරති. කටයුතු ඉටු කර දෙති. දෙමාපියන් රැකි යහ සිරිත් විරිත් රකිති. කිසිවිට දෙමාපියන් ගෙන් හිමි වූ දෑ විනාශ නොකරති. මෙසේ දෙමාපියන් ශක්තිමත්ව ගොඩනැගූ පවුල තවත් ශක්තිමත් කරන යහපත් දරුවෝ දෙමාපියන් මියගිය පසුද අමතක නොකොට පින් අනුමෝදන් කරති. (ල.5)

- (04) (1) සචේතනික කායික වාචසික මානසික ක්‍රියා (ඌ.2)
- (2) කාය කර්ම, වචි කර්ම, මනෝ කර්ම (ඌ.3)
- (3) රටේ සියලු පුරවැසියන් සත්ව ජීවිත වැනසීමෙන් වැළකී එම ජීවිත රැක දෙන විටත්, සොරකමින් වැළකී අන් සතු ධනය රැක ගැනීමට උපකාර කරන විටත්, වැරදි කාම සේවනයෙන් වැළකී සදාචාරවත් ජීවිත ගත කරන විටත්, බොරුවෙන් වැළකී සත්‍යවාදී වන විටත්, සිත් රිදෙන වචන නොකියා මිහිරි වචන කියන විටත්, හිස් වචන භාවිතයෙන් වැළකී අර්ථවත් වචන කථා කරන විටත්, මසුරු බවින් මිදී පරිත්‍යාග ශීලී වන විටත්, තරහ සිතිවිලිවලින් වැළකී මෙහිත් සිතින් ජීවත් වන විටත්, වැරදි දැකීමෙන් වෙන්වී නිවැරදි දැක්මකට පැමිණෙන විටත්, සියලු ගැටුම්, විරසක නිමා වී රටෙහි සැබෑ සාමය ඇතිවන බව දස අකුසල් කීපයක් හෝ ඇසුරෙන් විස්තර කොට තිබිය යුතුය. (ඌ.5)

- (05) (1) පස්වග තාපසතුමන්ලා සඳහා ය. (ඌ.2)
- (2) කාම තණ්හාව, භව තණ්හාව, විභව තණ්හාව. (ඌ.3)
- (3) චතුරාර්ය සත්‍ය න්‍යාය අනන්ත සසරේ බියකරුම ගැටලුව වන දුක නැති කිරීම සඳහා දේශනා කළ ද එදිනෙදා සාමාන්‍ය ජීවිතයේ කුඩා ගැටලුවක් වුවද විසඳා ගැනීමේ නොවරදින මගකි. දුක්ඛආර්ය සත්‍යය මැනවින් වටහාගත යුත්තකි. අප අපගේ ගැටලුව ද ඉතා හොඳින් පළමුව තේරුම්ගත යුතුය, දුක්ඛ සුමුදය ආර්ය සත්‍යයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ දුක නැති කිරීමට නම් දුකට හේතුව වන තණ්හාව සම්පූර්ණයෙන් නැති කළ යුතු බවයි. ඒ අනුව අපගේ ගැටලුවට හේතුව සම්පූර්ණයෙන් නැති කිරීම සඳහා එම හේතු අනාවරණය කර ගත යුතු ය. දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ දුකට විසඳුම වූ නිවන තමන්ගේ අත්දැකීමක් බවට පත්කරගත යුතු බවයි. ඒ අනුව තමන් ළඟා විය යුතු විසඳුම ද අනාවරණය කරගත යුතුය. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා ආර්ය සත්‍යයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ නිවන් අවබෝධයට කළ යුතු දේවල් ය. ඒ අනුව අපගේ ගැටලුවට විසඳුම් ළඟා කර ගැනීමට අප කළ යුතු දේවල් කළවිට පමණක් ගැටලුවේ හේතු නැති වී සැබෑ විසඳුමකට ළඟා වීමට හැකි වේ. මේ අනුව චතුරාර්ය සත්‍යය යනු ඕනෑම ගැටලුවක් විසඳා ගැනීමේ නිවැරදිම මගයි. (ඌ.5)

- (06) (1) 1. ජීව පරිසරය
2. අජීව පරිසරය (ඌ.2)
- (2) 1. බෝසත් උපත - ලුම්බිණි සල් උයන
2. සම්මා සම්බුද්ධත්වය - ඇසතු බෝධි මූලය
3. මහා පරිනිර්වාණය - උපවර්තන සල් උයන (ඌ.3)
- (3) ලෝකයෙහි මෙතෙක් පහළ වී ඇති උතුම්ම පරිසරවේදියාණෝ බුදුරජාණන් වහන්සේය. යමෙකු තමන්ට ප්‍රාණය දෙන පරිසරය රැක ගැනීමට ඉදිරිපත් වන්නේ නම් ඔහු පළමුවෙන් ම ඒ සඳහා ආදර්ශ ලබාගත යුත්තේ බුදුරජාණන් වහන්සේගෙනි. ලුම්බිණි සල් උයනෙහි උපන් බෝසත් කුමරු වප් මඟුල් දින දඹ රැක් සෙවනක බවුන් වැඩීමත් ඊයකින් විදින ලද හංසයකු බේරා ගැනීමත් රජ කුමරුවන් ඡන්ත වැනි මිතුරන් සමඟ උයන් ක්‍රීඩාවල යෙදීමත් ගිහි කාලයේ පාරිසරික බැඳීම ඔප්පු කරයි. ගිහි ගෙය හැර ගොස් සත්‍ය සෙවීම සඳහා ද උන් වහන්සේ තෝරා ගත්තේ සුන්දර පරිසරය ම බව අරිය පරියේසන සූත්‍රයේ සඳහන් විස්තරවලින් පැහැදිලි වේ. ඇසතු බෝ රැක මූලදී සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත් බුදුරජාණන් වහන්සේට මහා මාළිගා වැනි වේළවනාරාමය, පූර්වාරාම ය ආදී ආරාම බිම්බිසාර වැනි මහා රජවරුන්, අනේපිඬු සිටුතුමා, විශාඛා සිටුතුමිය වැනි ධනවත් ව්‍යාපාරිකයින් පූජා කළ ද

උන්වහන්සේ ඒවායෙහි නොඇලී පරිසරයම බොහෝ සේ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා තෝරාගත් සේක. කුඩාගාර ලෙන, මකුල පර්වතය, පාරිලෝය වනය ආදී පාරිසරික ස්ථාන වස් විසීමට තෝරා ගැනීමත් ඇට්ටේරියා වනය (සිංසපා සූත්‍රය) ජීවක අඹ උයන (සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය) මහී ගංගා තීරය (ධනිය ගෝපාල සූත්‍රය) ආදිය දම්සභා මණ්ඩප බවට පත් කර ගැනීමත් මගින් උන් වහන්සේ සොඳුරු පරිසරයට දැක් වූ ඇල්ම පැහැදිලි වේ. ජීව අජීව පරිසරයේ යහ පැවැත්මට විනය නීතීන් ද පනවා වදාළ බුදුරජාණන් වහන්සේ සතුන්ගේත්, ශාඛ ජීවිතවලත්, පසේත්, ජලයේත්, වාතයේත්, ආරක්ෂාව උදෙසා වටිනා දහම් අවවාද රාශියක් ලබා දී ඇත. උන් වහන්සේගේ දහම් දේශනා අනුව වන උයන්, ළිං පොකුණු ඇති කිරීම ආදිය දිවා රැ පින් වැඩෙන පින්කම්වලට ඇතුළත් ය. මේ අනුව පරිසරයට සැබෑවට ආදරය කරන්නෝ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දහම් අවවාද ආදර්ශයට ගන්නෝ ය.

(ලකුණු 05)

- (07) (1) 10 ශ්‍රේණිය 22 පාඨම 127, 128 පිටු
 (2) 10 ශ්‍රේණිය 06 පාඨම 34,35,36 පිටු
 (3) 10 ශ්‍රේණිය 20 පාඨම 113, 114 පිටු
 (4) 10 ශ්‍රේණිය 19 පාඨම 102, 103, 104 පිටු

(ලකුණු $2 \times 5 = 10$)

සිසුන් තෝරාගත් මාතෘකා දෙකට අදාළව සාරවත් ප්‍රමාණවත් කරුණු ඇතුළත් කෙටි සටහන්වලට සුදුසු ලකුණක් $5/5$, $4/5$, $3/5$, $2/5$, $1/5$, ලෙස කෙටි සටහන් දෙකට උපරිම ලකුණ 10 ක් ලබා දෙන්න.